

Φορέας Υλοποίησης	: EUROPEAN PROGRAM FOR HUMAN RIGHTS EDUCATION FOR LEGAL PROFESSIONALS
Τόπος Διεξαγωγής	: Strasbourg (France)
Ημερομηνία	: 29/10/2008
Τίτλος Σεμιναρίου	: WORKING GROUP 3
Συμμετοχή	: Βανδώρος Δημήτριος Πάρεδρος ΣτΕ

Σχόλια

1. Το εν λόγω πρόγραμμα, που ξεκίνησε πριν από δύο περίπου χρόνια, έχει ως σκοπό την παροχή βοήθειας στους επαγγελματίες της νομικής επιστήμης και ιδίως στους δικαστικούς λειτουργούς στην προσέγγιση και κατανόηση της νομολογίας του Δικαστηρίου της ΕΣΔΑ. Το πρόγραμμα, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, έφθασε στο τέλος του, είναι όμως πιθανό να υπάρξει παράτασή του.
2. Το Συνέδριο, στο οποίο μετείχαν εκπρόσωποι από τα περισσότερα από τα 47 κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, ξεκίνησε με ομιλίες της κ. Maud de Boer-Buquicchio, Αναπληρώτριας Γενικής Γραμματέως του Συμβουλίου της Ευρώπης και του κ. Mark Villiger, Δικαστή του Δικαστηρίου της ΕΣΔΑ. Οι ομιλητές τόνισαν ότι, ενόψει της αρχής της επικουρικότητας, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης επαφίεται καταρχήν στις εθνικές αρχές και σε τελευταίο μόνο βαθμό στα όργανα του Συμβουλίου και ιδίως στο Δικαστήριο της ΕΣΔΑ. Το τελευταίο έχει κατακλυσθεί από έναν τεράστιο αριθμό προσφυγών, με αποτέλεσμα να

καθυστερεί η έκδοση αποφάσεων και να απειλείται η αποτελεσματική λειτουργία του. Είναι, συνεπώς, εξαιρετικά σημαντικός ο ρόλος των εθνικών δικαστηρίων ως προς την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και, συνακόλουθα, η εξοικείωση των εθνικών δικαστών με τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΣΔΑ αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

3. Ακολούθησε παρουσίαση του έργου του Αρμοστή του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Council of Europe 's Commissioner for Human Rights) από την κ. Ειρήνη Κίτσου-Μυλωνά. Το νέο αυτό όργανο (λειτουργεί από το 1999) έχει συμβουλευτικές μόνο αρμοδιότητες, από την άλλη πλευρά, όμως, η ευελιξία του και η δυνατότητα διαλόγου με τις εθνικές αρχές έχει δώσει θετικά αποτελέσματα σε πολλές περιπτώσεις.

4. Στη συνέχεια ο κ. Stephane Leyenberger παρουσίασε συνοπτικά τη δεύτερη έκθεση (2008 - δεδομένα 2006) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (Commission européenne pour l'efficacite de la justice - CEPEJ). Στην εκτενή αυτή έκθεση (σελ. 345) εκτίθεται και αναλύεται μεγάλος αριθμός δεδομένων που αφορούν στη λειτουργία των εθνικών δικαιοδοτικών συστημάτων στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Επισημάνθηκε ότι η σύγκριση πρέπει να γίνεται μεταξύ κρατών με κοινά χαρακτηριστικά, γι αυτό και στην έκθεση περιλαμβάνονται και δεδομένα που αφορούν στη γενική κατάσταση των συμβαλλομένων κρατών (πληθυσμός, εισόδημα κ.α.).

5. Η υπεύθυνη του προγράμματος «Βοήθεια» κ. Hermine Masmeyer παρουσίασε τα αποτελέσματά του. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μία ιστοσελίδα στο διαδίκτυο (<http://www.coehelp.org/>), στην οποία υπάρχει πληθώρα χρήσιμων βοηθημάτων για την προσέγγιση των εθνικών δικαστών στη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΣΔΑ, αλλά και για τη βοήθεια όσων διδάσκουν την ΕΣΔΑ σε εθνικούς δικαστές. Μεταξύ άλλων υπάρχουν δωρεάν εγχειρίδια για πολλά άρθρα της ΕΣΔΑ (τα οποία είναι δυνατόν να εκτυπωθούν από το χρήστη), επιμέρους ιστοσελίδες με αναλυτική παρουσίαση πρόσφατων σημαντικών αποφάσεων του Δικαστηρίου της ΕΣΔΑ, στις οποίες ο χρήστης καθοδηγείται, ώστε ακολουθώντας διαδοχικά βήματα και συμμετέχοντας ενεργά να κατανοήσει σε βάθος τις αποφάσεις και τελικά το σύνολο της συναφούς νομολογίας του Δικαστηρίου της ΕΣΔΑ, καθώς και ένα εγχειρίδιο μεθοδολογίας για τους διδάσκοντες.

6. Η κ. Tatiana Termacic εξέθεσε ειδικότερα ορισμένες δράσεις του προγράμματος που αφορούσαν στην άμεση συνεργασία με τις εθνικές αρχές, όπως η διδασκαλία ύλης της ΕΣΔΑ σε εθνικό επίπεδο με βάση τις οδηγίες του προγράμματος «Βοήθεια» και η εκπαίδευση εκπαιδευτών σε κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης από την κ. Masmeyer.

7. Στη συζήτηση που ακολούθησε πολλοί εκπρόσωποι των κρατών μελών τόνισαν ότι οι εμπειρίες τους από το πρόγραμμα, στις οποίες ορισμένοι αναφέρθηκαν συνοπτικά, ήταν ιδιαίτερα θετικές και ότι αυτό θα έπρεπε να συνεχισθεί, ενδεχομένως, δε, να γίνει «μόνιμο» με την ίδρυση ειδικής υπηρεσίας. Η υπεύθυνη του προγράμματος κ. Masmeyer συμφώνησε, αλλά εξέφρασε την εκτίμησή της ότι το πρόγραμμα ίσως παραταθεί για κάποιο χρονικό διάστημα, είναι όμως μάλλον απίθανο να γίνει «μόνιμο».